

1983 - 1988

**VI. SBORNÍK ZEMĚPISNÉ SPOLEČNOSTI —
PO CESTÁCH VLASTI
DOMU PIONÝRŮ A MLÁDEŽE V BRNĚ**

Po cestách vlasti

Naše pionýrská skupina se jmenuje Zeměpisná společnost "Po cestách vlasti". Byla založena 7. listopadu 1953 dětmi a vedoucími, kteří předtím v létě roku 1953 absolvovali 1. výzkumnou pionýrskou expedici v Prudké u Doubravníku. Hned po založení získala ZS charakter vlastivědné společnosti s cílem uplatňovat kolektivní komunistickou výchovu dětí. Zeměpisná společnost si pracovala vlastní systém práce, vytvořila si Stanovy a pochodové zvyky, jimiž se její členové řídí. Má vlastní symboliku a bohaté tradice. Od založení uplynulo již 35 let, ale náš cíl se nemění. Dál chceme na vlastní oči poznávat svou vlast, hodně se naučit a chceme žít v dobrém a veselém kolektivu, který umí překonávat překážky.

Tento již šestý sborník chce seznámit čtenáře se současnou Zeměpisnou společností "PCV" a s výsledky její práce v letech 1982 - 1988. Vydejte se s námi, alespoň na těchto stránkách, po cestách vlasti a posuďte, jakých výsledků jsme dosáhli.

1982 - 83

Vedoucí ZS : MVDr. Miroslav Toman "Pulec", hospodář : Pavel Tříška, tajemník : Vít Havel, oddíloví vedoucí : Ivana Klímová (1), Pavel Šmíd "Šidi" (2), Marek Dvořák (3), Ivo Studený (4), Jitka Burková (5), instruktoři : Hana Stodůlková, Josef Jeřábek, Pavlína Tomášková, Jaroslav Trepeš, Vítek Urban, Romana Kyselková, Kateřina Dědková, Ivana Burková, Tomáš Horký "Gogo", Sylva Šikralbová, Helena Valíčková, Petr Steinhäuser "Čuta", Lenka Mrňousová.

Rada ZS : Předseda : Ludmila Vykoukalová, praporečník : Lev Horký "Klerenc", vedoucí deníku : Marcela Handlová, předsedové oddílů : Martina Vajdová (1), Lenka Pilná (2), Hana Zahálková (3), Štěpánka Jeřábková (4), Bohdan Farník (5).

Letos jsme se díky celoroční hře vydali na cestu kolem světa. Za body získané za kroniky, dobrou docházku, splněná minima jsme cestovali vlakem, lodí, letadlem nebo drožkou po různých zemích světa, po stopách hrdinů Verneovy knihy Cesta kolem světa za 80 dní. Dostali jsme šekové knížky, kupovali jsme si originální cestovní lístky a psali jsme cestopis o navštívených zemích. Na podzimní pochod jsme jeli do Velkého Mezifíčí, kde byla 3. den olympiáda. Na zimní expedici jsme jeli už počtvrté do Ochodnice na Kysuci. Tento rok byl dostatek sněhu i v podhůří, proto jsme si dostatečně zalyžovali přímo v Ochodnici. Dobrá byla také olympiáda a všichni se převelice nasmáli na Svatvečeru při scénkách na téma Vánoce na ledové kře.

Na začátku února se ženil Pulec, a tak jsme mu šli v hojném počtu pográtulovat. Mezi svatebními dary byla i živá zvířata. Bruslení nebylo, protože nebyl led. V březnu jsme uspořádali azimutový závod Stfelka a Partyzánský samopal. Na jarním pochodu jsme se sešli v Dalečíně, abychom vymrškali naše i místní děvčata. Svou tradiční výstavu jsme tentokrát přesunuli z podzimu na jaro. Tato výstava se lišila od našich jiných v tom, že se uskutečnila na terase DPM. Postavili jsme tu maličký tábor a v něm jsme udělali výstavu o tom, jak žijeme na stanových expedicích. Výstava, kterou jsme pojmenovali "Táborový skanzen ZS" se návštěvníkům velice líbila. Květnový pochod byl blízko Koryčan, stanovali jsme v opuštěném lomu u vesnice Lískovec. Všechny oddíly se vypravi-

ly na nedaleký hrad Cimburk. Na jaře začaly oslavy 30. výročí založení ZS, velmi úspěšně proběhly srazy po jednotlivých generacích.

XXXI. letní expedice byla stanová. Tábor jsme měli na Krivoklátě v Bílých Karpatech. Nedaleké Súľovské skály, Manínská a Kostolská tiesňava, trenčinský hrad a především lednická, červenokameňská a vršatecká bradla se stala cíli našich pochodů a výletů. Většinu času jsme však strávili v táboře. Vedle sportování byla hlavní náplní dní v táboře celotáborová hra "Kde končí země". Tato hra byla o lidech, kteří se dostali na různá nedostupná místa naší země. Pokusili jsme se je napodobit. Rozdělili jsme se do pěti výprav, které jsme nazvali jmény významných objevitelů (Peary, Buhl, Costeau, Amundsen, Scott). V polovině expedice jsme uspořádali "Kongres horolezců, cestovatelů a objevitelů". Jednacímí řečmi byly slovenština, angličtina a nepálština. Po úvodních proslovech jsme se rozdělili do několika sekcí. Například v jazykové sekci jsme se potýkali s překladem neobvyklých slovenských slov a s obrázkovým písmem. Závěrečnou částí hry bylo dobývání severního pólu. Plánovaný aktiv ve Vihorlatu se neuskutečnil, místo toho se jelo do Moravského krasu. Podívali jsme se do Harbešské jeskyně v závrtu Společňák a do některých jeskyní v Suchém žlebu.

Pověsti o Vršatci (ukázka z vlastivědného výzkumu II. oddílu)

Když Turci obléhali hrad Vršatec (5 let), chtěli hradní posádku vyhladovět. Pán Janušič dal sebrat všechnu poslední mouku, z které napekli chleba, který vyhazoval přes hradby. Z toho Turci usoudili, že hrad má bezedné zásoby potravin a odtáhli pryč.

Když se Janušič ženil, přišel pro něj posel, že musí táhnout do boje. Zanedlouho padl i se svým sluhou do zajetí. Byli k sobě přikováni řetězem. Sluha, který byl k pánovi za hohu si ji usekl, aby mohl pán utéci. Když našli ráno Turci polovokrváceného sluhu, dozvěděli se, jak se to stalo. Podivili se té oddanosti a udělali kavalířské gesto - vyléčili sluhu a propustili ho ze zajetí. Když se sluha vrátil na Vršatec pan Janušič ho povýšil do šlechtického stavu.

1983 - 84

Vedoucí ZS : Marek Dvořák "Key", hospodář a technik : Pavel Tříška "Kobo", tajemník : ing. Vít Havel, oddíloví vedoucí : Ivana Klímová "Kavka" (1), Pavlína Tomášková (2), Vítěk Urban (3), Ivo Studený "Mamut" (4), Jitka Burková (5), instruktoři : Hana Stodůlková, Josef Jeřábek, Jaroslav Trepeš, Sylva Šikralová, Marcela Handlová, Kateřina Dědková, Ivě Fleischlingerová, Lenka Mrňousová a Ivana Burková.
Rada ZS : Předseda : Ludmila Vykoukalová, Praporečník : Petr Koutný "Kuřas", vedoucí deníku : Václava Švejkovská, předsedové oddílů : David Gross (1), Jitka Cahová (2), Hana Zahálková (3), Vlasta Tišnovská (4), Bohdan Farník (5).

Po zahajovacím shromáždění byla první společnou akcí olympiáda na Rosničce. Soutěžilo se v klasických disciplínách : běhu krátkém i dlouhém, skoku do dálky i do výšky, v hodu kriketákem a ve vrhu koulí. Na podzimní pochod jsme se vypravili na Českomoravskou vrchovinu. Sešli jsme se v Městečku Polná. Tady začala celoroční hra, která se jmenovala Alvarez. Jednotlivé družiny se vydaly po kusých zprávách, které získávaly za splnění úkoly, hledat ztracený aztécký poklad ukrytý v horách. V listopadu si ZS připomněla 30. výročí svého založení. K tomuto výročí jsme vydali sborník o naší činnosti, uspořádali ples, na který byli pozváni všichni bývalí členové a na chodbě DPM jsme připravili tradiční výstavu. Zimní expedice se konala v Jeseníkách v Široké Nivě. Nebylo zde mnoho sněhu, a tak jsme jezdili lyžovat na Petrovy kameny. Vedle lyžování a výletů pokračovala celoroční hra. Při jedné hře byla na horolezeckém laně udělána z uzlíků dlouhá zpráva v morseovce, jiný zas za temného večera jsme hráli hru na bludičky. Nový rok jsme přivítali nadšeně, Novoročním během do roku 1984.

Zahajovací shromáždění proběhlo za svitu petrolejek, protože právě probíhala generální oprava v celém DPM. A tak jsme se během jara scházeli v klubovnách jiných PS. Začátkem února proběhlo v Líšni na Říčkách bruslení, třebaže pršelo, někteří opravdu bruslili, i když v pláštěnkách. Na jaře se uskutečnil orientační závod

Akce Střelka. Na něm jsme si ověřili, jak dobře umíme zacházet s mapou a buzolou. Na jarní pochod jsme se vypravili opět na Vysočinu, tentokrát do vesnice Bobrová. Na blízkém hrádku Bukově pomáhal 3. oddíl s archeologickým výzkumem. Společně s ostatními brněnskými pionýry jsme v Hvězdicovém pochodu Brnem oslavili 35. výročí založení PO SSM. Speciálně pro mladší pionýry byly uspořádány dvě akce : Král kuliček a dopravní soutěž Besip. Obě akce proběhly v Lužánkách ve spolupráci se Zeměpisnou společností "Morava". Svůj tábor na květnovém pochodu jsme postavili u rybníka Kačíf nedaleko Studence. Poprvé jsme si zde vyzkoušeli nové stany "Start". Zahráli jsme si několik sportovních her, druhý den byla vlajková hra a někteří otužilci se i vykoupli. Závod hlídek proběhl v tradiční oblasti Soběšic, Ořešína, Babího lomu a Adamova.

Na XXXII. letní expedici jsme jeli na východní Slovensko. Mladší oddíly měly svou základnu v Jablonožce u Levoče, kam za nimi na poslední dny přišly i starší oddíly. Ty předtím prošly Slovenské rudohorí, Čergov a Slovenský ráj. Uprostřed expedice se oddíly sešly v Dobšíně, kde proběhla další etapa celoroční hry. Zakončení hry bylo v Jablonožce. V závěrečné části hry jsme hledali poklad Aztéků. Jednotlivé družiny, mimochodem s velice zajímavými názvy jako : Obranná strana aztécká, Montezuma, Conquistadoři či velký tomahawk se nakonec dostaly k bývalé kapličce s pokladem. Získat ho mohl jen ten, kdo měl jistou ruku při střelbě klíčem do malého okénka. Předposlední den expedice byla netradiční olympiáda, která se všem líbila, a proto si připomeneme názvy všech disciplín : Vodníková velká huba, Přenášení krámů, Skok za roh, Baby běh, Válení sudů, Házání vlastovek a Ufo na tyči. Putování po východním Slovensku se nám velice líbilo. Navštívili jsme Spišský hrad, Spišskou kapitulou, Levoču, Košice, Dobšínskou řadovou jaskyňu, prozkoumali jsme jeskyni s tajemným názvem Šarka-nova džura, byli jsme ve většině dolin Slovenského ráje. Na srpnovém aktivu jsme byli v rumunských horách. Prošli jsme pohorí Lotru a Paring. Vystoupili jsme na 2 518 metrů vysoký V. Paringul Mare.

Tam - o-ko-lo Le-vo-či, tam se vo-da to - či. Kto-ra ne-ma fra-jí-ra

Kto-ra ne-ma fra-jí-ra kto-ra nema - fra-jí-ra nech tam do nej sko-či

Tam okolo Levoči (Východoslovenská)

1. Tam okolo Levoči
tam se voda točí.
Ktora nema frajira
Nech tam do nej skoči.

2. A čo by ja, čo by ja
do vody skákala.
Pre jedneho bejára
život utracala.

3. A okolo Podhradza
tam kapustu sadza.
Len išči som malučka
Už se na mne vadza.

Verze z okolí Spišského Podhradí.

19 84 - 85

Vedoucí ZS : Marek Dvořák, hospodář : Ivana Klímová, technik : Pavel Tříska, tajemník : ing. Vít Havel, oddíloví vedoucí : Hana Stodůlková "Ája" (1), Pavlína Tomášková (2), Vítěk Urban (3), Ivo Studený (4), Jitka Burková (5), instruktoři : Danuše Vítková "Kokša", Ivo Vejrosta "Dáreček", Ludmila Vykoukalová "Lyda", Jaroslav Třepeš, Sylva Šikralová, Marcela Handlová, Štěpánka Jeřábková, Josef Jeřábek, Kateřina Dědková, Hana Zahálková, Václava Švejková, Iva Fleischlingerová, Lenka Mrňousová, Vlasta Tišnovská.

Rada ZS : předseda : David Klíma, praporečník : Martin Valíček, vedoucí deníku : Roman Mašija, předsedové oddílů : Erik Švejkovský (1), David Bryša (2), Zuzana Štěpánková (3), Hana Fučíková (4), Hana Vykoukalová (5).

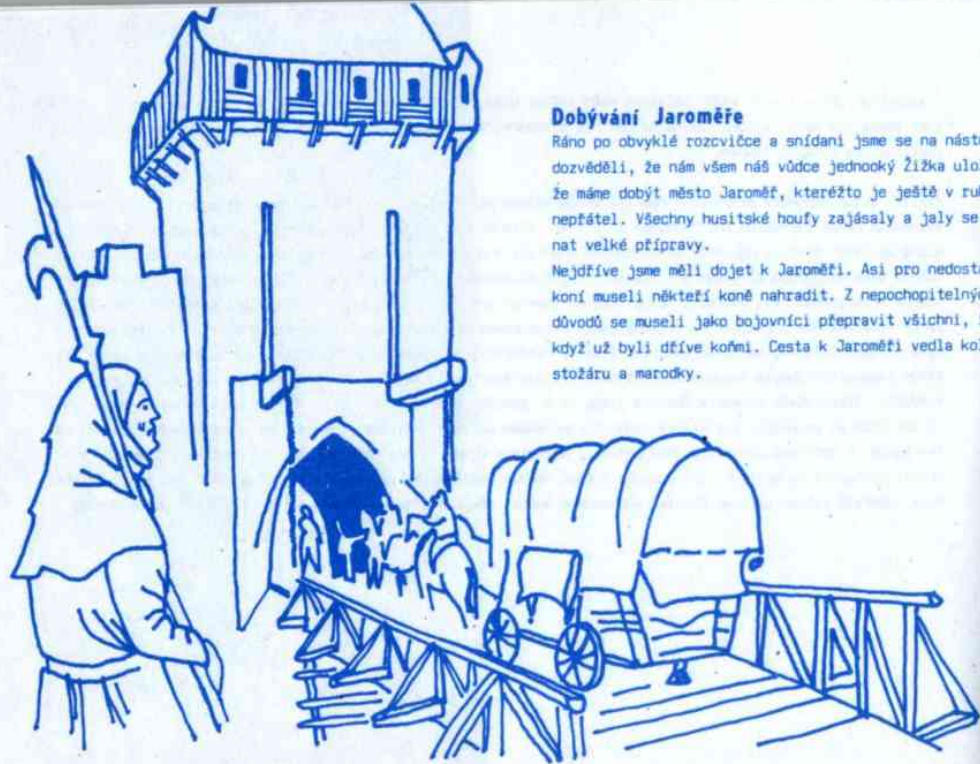
Tento rok jsme zahájili 29.9. a hned druhý den jsme si šli změřit síly ve sportovním zápolení. Dějištěm olympiády byla opět Rosnička. Po skončení lehkotletických disciplín jsme si zahráli fotbal a soft. Podzimní pochod jsem strávili v nádharné přírodě okolí Sloupu. Navštívili jsme zdejší jeskyně Sloupsko - šošůvecké a jeskyni Nečasů. Na konferenci, která byla spojena se zahájením výstavy, jsme zhodnotili minulý rok a přijali nový plán a závazky. V zábavné části měla velký úspěch scénka nejmladších instruktorů, která byla velmi volně inspirována známou pohádkou Tři oříšky pro Popelku. Velmi jsme se zaradovali, když jsme se dozvěděli, že na zimní expedici pojedeme opět do Široké Nivy. Kromě hlavní náplně, již bylo lyžování, jsme hráli hru "Vrtošivý vítr nad Antarktidou".

První akcí ve druhé polovině roku bylo bruslení. Na Říčkách jsme se hráli velký hokejový turnaj a po jeho skončení jsme zkoušeli konkurovat světové špičce v krasobruslení. Na jarním pochodu jsme poznali okolí a lidové zvyky velikonočního Prostějova a Ptení. Dny květnového pochodu nás uvítaly teplým počasím, a tak jsme se neda-leko Biskoupek na Jihlavce věnovali našim oblíbeným sportům vybičované a ragbíčku. Samozřejmě jsme také navštívili blízký hrad Templářů. V rámci Akcí sekce jsme brigádnicky pomohli s úklidem na hradě Veveří. Za odměnu jsme si mohli prohlédnout tento jinak veřejnosti nepřístupný hrad. Další zedřilou akcí byla obnova znaků měst

v klubovně, při níž mohl každý uplatnit svůj tvůrčí elán, pokud mu ovšem nevadilo, že tvoří na vratkých štaf-
lích skoro tři metry vysoko. Závod hlídek byl dvoudenní v okolí Jedovnic. Ve chvíli volna jsme se projeli na
lodičkách po rybníku Olšovec.

XXXIII. letní expedice proběhla v nám již dobře známém prostředí Kozinku. S husitskou minulostí kraje jsme se
seznámili během expediční hry "Kozinek 1421". Na tuto hru se každý oddíl rozdělil na dvě přibližně stejné
silné družiny. Družiny pak mezi sebou udatně zápolily v chytání loupežníků, hledání křižáckých hlídek, obraně
tábora před křižáckým přepadem a v různých jiných činnostech. Největší úspěch měla hra motivovaná pověstí o
slepém houslistovi. Při dobývání hradu Vlčinec jsme si vyzkoušeli střelbu z vlastnoručně vyrobených kuší, líbí-
la se také střelba z hákovic na železné pány, které představovaly přebytečné roury od kamen. Vyvrcholením hry
byla bitva o Kozinek, která se odehrála v místě historicky doložené husitské bitvy. V urputném boji proti kři-
žákům (vedoucím) dobyla nakonec zasloužené vítězství družina Žabka před družinou Kalich. Obě družiny byly ze
4. oddílu. Třetí místo obsadila Spanilá jízda ze 3. oddílu. Srpnový aktiv byl v Pieninách v Tatrách. Hned prv-
ní den jsme si prohlédli divoký kaňon Jarabinského průlomu (Vajíčko), přičemž na mnohých nezůstala ani ni-
tka suchá. S obtížemi ale přece jsme objevili bezodtoké a velice zajímavé Ostružanské jezero. V Tatrách jsme
chtěli vystoupit na Gerlach, ale protože počasí nebylo ideální, vystoupili jsme alespoň na 2 499 metrů vysoké
Rysy, pokryté silnou vrstvou čerstvě napadaného sněhu. Několik z nás pak jelo ještě na pár dní do Budapešti.

Dobývání Jaroměře

Ráno po obvyklé rozcvičce a snídani jsme se na nástupu dozvěděli, že nám všem náš vůdce jednooký Žižka uložil, že máme dobýt město Jaroměř, kteréžto je ještě v rukou nepřátel. Všechny husitské houfy zajásaly a jaly se konat velké přípravy.

Nejdříve jsme měli dojet k Jaroměři. Asi pro nedostatek koní museli někteří koně nahradit. Z nepochopitelných důvodů se museli jako bojovníci přepravit všichni, i když už byli dříve koňmi. Cesta k Jaroměři vedla kolem stožáru a marodky.

Potom jsme se pustili do tuhého boje na hradbách. Boj spočíval v tom, že dva jedinci z různých družin spolu bojovali na "hradbách" (kládě podepřené kozami) "ščágelkami". Někdy to ovšem dopadlo tak, že oba bojovníci spadli, dříve než se k sobě dostali,

Jako další závod byl běh. Běželi jsme s korouhví, a tak moc to příjemné nebylo. Také jsme zjistili, že nám dělá problémy běžet před stany a ne za stany a naopak.

(ukázka z kroniky III. oddílu popisující jednu z částí hry Kozínek 1421).

Zajímavosti o Kozinku a jeho okolí (XXXIII. letní expedice)

Na tábořišti Kozínek, které bylo blízko Police nad Metují, jsme prožili čtyři pěkné expedice. Během těchto expedic jsme dobře poznali okolí tábora a s některými zajímavostmi bychom rádi seznámili i naše čtenáře.

Naše tábořiště se nalézalo na louce nad soutokem řeky Metuje s potokem Židovkou. O Metují vypráví lidová pověst, že Ji tak pojmenovali první osadníci zdejšího kraje - benediktinští mniši. Podle pověsti se mniši rozhodli, že vypátrají prameny tehdy ještě nepojmenované řeky. Po strastiplné cestě prameny našli a vraceli se zpět. Mnichy rmoutilo, že pro řeku nemají pojmenování. Zastavili se, aby si odpočinuli a přitom přemýšleli o tom, jak řeku pojmenovat. Zbrojnoš, který je na cestě doprovázel, zatím prohlížel okolí. Ve velkém stromě objevil včelí hnízdo přetékající medem. Radostně zavolal na mnichy: "Med tu je!". A mniši jsou inspirováni jeho křikem, pojmenovali řeku Metují. Podle vědců je však jméno řeky daleko starší, pochází z prae-evropského slova medh, což prý znamenalo prostřední a mělo vyjadřovat polohu této řeky, která leží mezi řekami Úpou a Úřlící.

I o vzniku pojmenování potoka Židovky je pověst. Vypráví se v ní, a to je náhodou i historicky podloženo, že původní jméno potoka bylo Stekelnice. Nové pojmenování dostal za třicetileté války. Tehdy žil v Polici bohatý Žid se svou jedinou dcerou Ester. V roce 1636 vpadli do Police Švédové a začali drancovat domy. Žid jim dal, co měl, ale vojákům to bylo málo a začali sami prohledávat dům. Přitom našli ukrytou Ester a odvedli si ji s sebou. Zoufalý otec ji pak dlouho hledal, až ji našel mrtvou na břehu potoka Stekelnice. Zdrčen strašlivým nálezem zakrátko také zemřel. Na památku mrtvé dívky bylo údolí pojmenováno Židovkou a toto jméno se brzy přeneslo i na potok.

Kozínek samotný je z historického hlediska zajímavý tím, že se zde roku 1421 odehrála bitva mezi husity a Slezáky. Tato bitva skončila pro husity porážkou a snad z tohoto důvodu se o ní dnes ví jen velmi málo. Když jsme na Kozinku hráli táborovou hru motivovanou husitskými událostmi z blízkého okolí, zajímali jsme se samozřejmě i o podrobnosti průběhu bitvy. Po dlouhém hledání ve starých kronikách jsme se nakonec ve starých letopisech českých dočetli: " Roku 1421 vtrhli do Čech Slezané. V pátek na suché dni před sv. Václavem (19. září), vylákali Čechy za sebou, pak se náhle obrátili a vrhli se na ně. Pobili tam u Petrovic na tři sta Čechů". Při tomto hledání jsme našli i starou pověst, která se vázala k bojům husitů na Náchodsku. Tato pověst vypráví o slepém houslistovi na hradě Vlčinci. Na hradě žila husitům nepřátelská posádka, která ubližovala lidem žijícím v okolí. Proto se Jan Žižka rozhodl, že hrad dobude posádku potrestat. Oblehl hrad a začal ho dobývat. Husitská dělostřelba však byla neúčinná, vystřelené koule se odrážely od hradeb, aniž by hrad poškodily. Až jakási stařena poradila Žižkovi, že první musí dát zastřelit slepého houslistu, který hraje u okénka hradní věže, jinak že hrad nedobude. Žižka uposlechl její rady a jeho nejlepší střelec z kuše houslistu zastřelil. Do večera pak byl hrad dobyt a jeho posádka pobita. Jen její vůdce se skrýval kdesi ve sklepeních, ale dým ze spáleniště ho odtud vykouřil a on se snažil prchnout ze sklepa úzkým okénkem. V něm však uvázl a husité ho zde našli a zabili. Z textu pověsti jsme zjistili, že Vlčinec býval někde poblíž Kozinku. V mapě jsme našli vrch Vlčinec, ale bez označeného hradu. Vesničané z Velkých Petrovic nám řekli, že hrádek je od tohoto kopce asi kilometr jihovýchodně na ostrohu mezi řekou Metují a Hlavňovským potokem a vyprávěli nám, že jejich dědové ještě vídávali ono okénko, o němž vypráví pověst. Dnes zůstala z hradu hromada kamení bez jakýchkoliv známek zdiva, val a tesaný příkop. Pověst o hradu jsme využili při táborové hře. Úkolem husitských družin bylo hrad najít, vyhnout se nástrahám nepřátel a potom pomocí vlastnoručně vyrobené kuše hrad dobyt.

Ani přírodovědci nemohou být na Kozinku zklamáni. Objevili jsme zde řadu zajímavých a krásných květin. Většinu z nich jsme našli v lese, protože louka byla v době expedice již odkvetlá a posečená. Nejnápadnější

a nejkrásnější květinou Kozinku je lilie zlatohlavá, která zde vykvétá v desítkách exemplářů. Roste zde i psitroček dvoulistý, žlutucha orlíkovitá, vraní oko čtyřlísté, hruštička okrouhlolistá a lýkovec jedovatý. U Židovky jsme našli dávno odkvetlé bledule jarní a na kraji lesa v místech, kde nebyla louka posečené kvetlo několik chráněných vemeníků dvoulistých.

Ovšem nikdy jsme nezůstali po celou dobu expedice v táboře. Podnikali jsme pochody do blízkých Brumovských stěn, Teplicko - Adršpašských skal, na Ostaš, do Babiččina údolí, na Rozkoš, do pevnosti Josefov a Dobrošov a do Náchoda. Zašli jsme i do vzdálených Orlických hor a do Českého ráje.

Snad nejvíce nás lákala pískovcová skalní města. V prvních letech jsme prochodili jejich nejznámější části, v dalších letech nás zaujaly malé zříceniny skalních hradek Adršpachu, Střemenu a Skal. Při poslední expedici jsme se snažili projít i ta nejdělejší místa uprostřed skal. Přitom jsme objevili překrásný vodopád, který narozdíl od známého vodopádu pod Adršpašským jezírkem má vodu pořád a ne jenom, když se vytáhne stavidlo. Zaujalo nás, že pod tímto vodopádem mizí voda pod zemí jako někde v krasu.

Rozhodli jsme se vypátrat kam voda mizí, a tak jsme objevili několiksetmetrovou jeskyni. Tato byla tvořena obrovskými skalními bloky navzájem pevně zaklíněnými a potůček protékal dutinami pod nimi. Po několika desítkách metrů nám však potůček zmizel v úzké štěrbině a my jsme museli jedním z četných východů vylézt na povrch. Jeskyně, které se vytvořily v nekrasové hornině, například jako tady v pískovci, se nazývají pseudokrasové.

Ale ani ten, kdo nemiluje prolézání úzkých jeskyněk, nemůže být skalami zklamán. Jsou tu vysoké, štíhlé věže. Některé skály připomínají zkamenělé věci, osoby či zvířata. Pojmenovaných útvarů jsou podél stezek desítky a nikdo vám nebrání pojmenovat si další podle vlastní fantazie. Za vznik těchto útvarů prý můžeme děkovat nešikovnému Krakonošovi, který tudy chodil na námluvy za Kačenkou, paní Kačenických (Orlických hor). Krakonoš

ji nosil různé dary, aby si ji naklonil, ale ona ho vytrvale odmítala. Při zpátečních cestách nedával Krakonoš již takový pozor a když některá z věcí upadla, nerozbila se, ale naopak zkameněla. A zdá se, že Krakonoš vytrousil svých darů opravdu hodně.

Ještě jednu pozoruhodnost mají Teplicko - Adršpašské skály. Je to snad jediné místo v Čechách, kde můžete v červenci najít sníh. To se vám může poštěstit na dně úzké stinné chodby v Teplickém skalním městě. Ta chodba se příznačně jmenuje Sibíř. Také Ostaš a Broumovské stěny mají skalní útvary opředené nejednou pověstí.

Dalším cílem našich pochodů byly zříceniny středověkých hradů. Kromě již zmíněných bychom vám chtěli doporučit zříceniny Vízmburku u Červeného Kostelce. Tento hrad byl v roce 1447 vypálen Slezany a od té doby byl opuštěn. Byl dost daleko od vesnice, takže nebyl vesničany rozebírán na stavební kámen. Během staletí byl zasypán sutí a hlínou, takže vůbec nepřipomínal hrad, ale spíše pahorek porostlý lesem. V roce 1972 se archeologové pustili do odkrývání jeho zbytků a překvapivým výsledkem jejich práce bylo odkrytí až 8 metrů vysokých zdí a věží. Také pochopili, proč se hrad jmenoval Weissenburg (Bílý hrad). Celý hrad byl totiž postaven z bělostného kamene. Když jsme hrad navštívili, měli jsme to štěstí, že jsme tu potkali dva archeology, kteří nám ukázali fotografie původního stavu hradu před započatím vykopávek. Tajemství Vízmburku je tedy již rozřešeno a hrad je veřejnosti přístupný.

Jiný hrad na Náchodsku je však ještě zahalen tajemstvím. Je to hrad na vrchu Homolka u Náchoda. Někteří badatelé v něm vidí předchůdce náchodského hradu, místní obyvatelé nám povídali, že zde bývala goticky lomená okna a v muzeu nám řekli, že zde hrad nebyl a že je to jen starý písečný náhleb. Když jsme místo navštívili, museli jsme dát za pravdu pracovníkovi muzea, protože po zdívu, valem nebo příkopu tu nebyly žádné stopy, jen na vrcholu kopce jsme našli rozsáhlou plochu sníženinu se stopami po amatérských vykopávkách.

Zajímavá je i lidová architektura v okolí Kozinku. V blízkých vesnicích Nizké Srbské, Machově a Machovské Lhotě jsme viděli pěkné dřevěnice, roubenou kovárnu, která se již mnoho let opravuje a několik chalup s vysunutými střešními světničkami. Viděli jsme i zděné domy, jejichž štíty byly inspirovány klasicismem. Původně jsme si mysleli, že tento typ domu byl typický pro odlehlé Broumovsko, ale zjistili jsme, že byl dost běžný pro celé slezské pohraničí a především v Machově jsme našli takových domů celou řadu. I budova mlýna Kozinek je v tomto stylu. Mlýn je však přeměněn na skladiště.

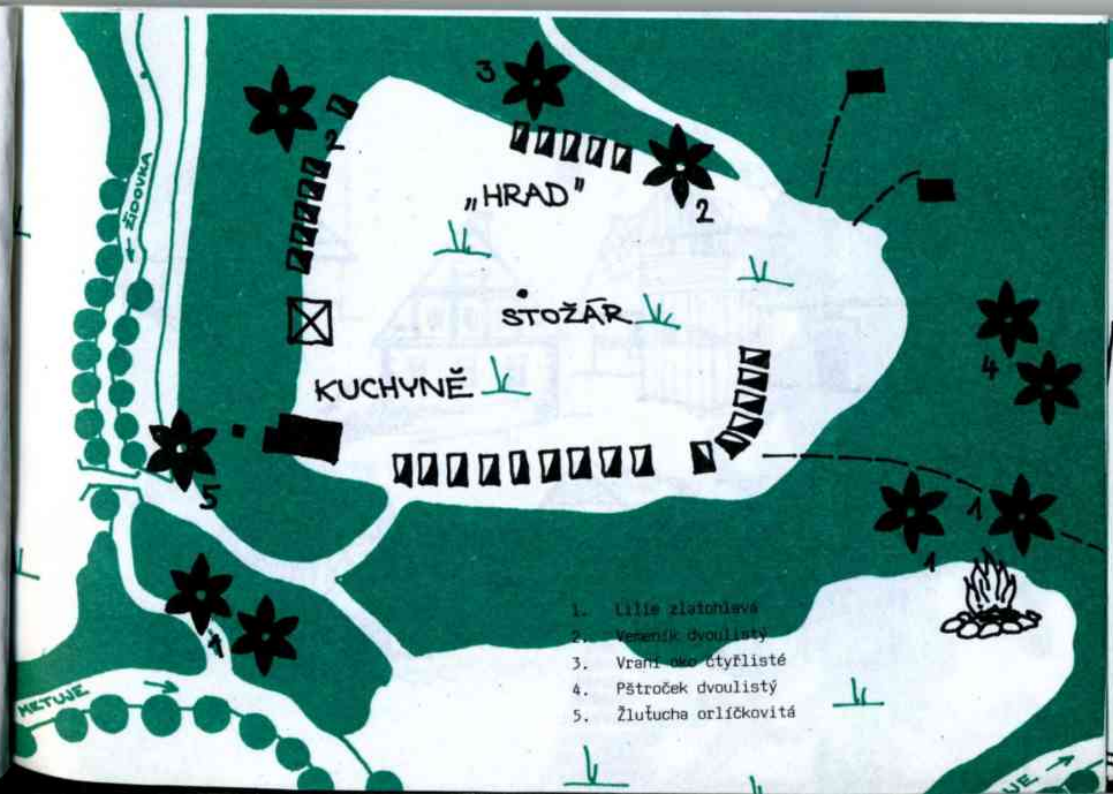
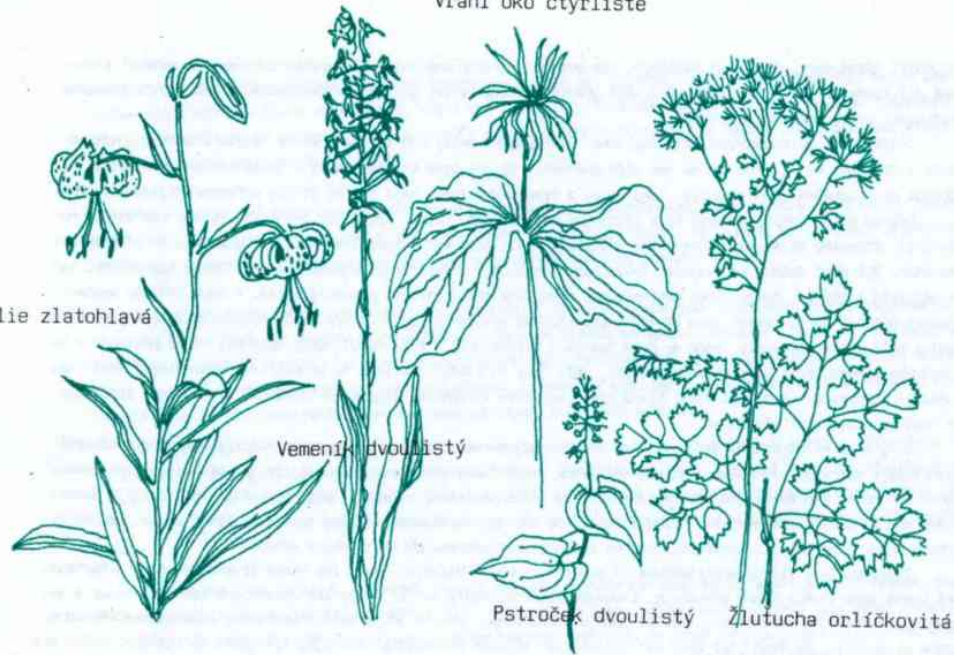
Vraní oko čtyřlísté

Lilie zlatohlavá

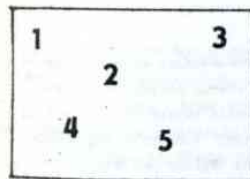
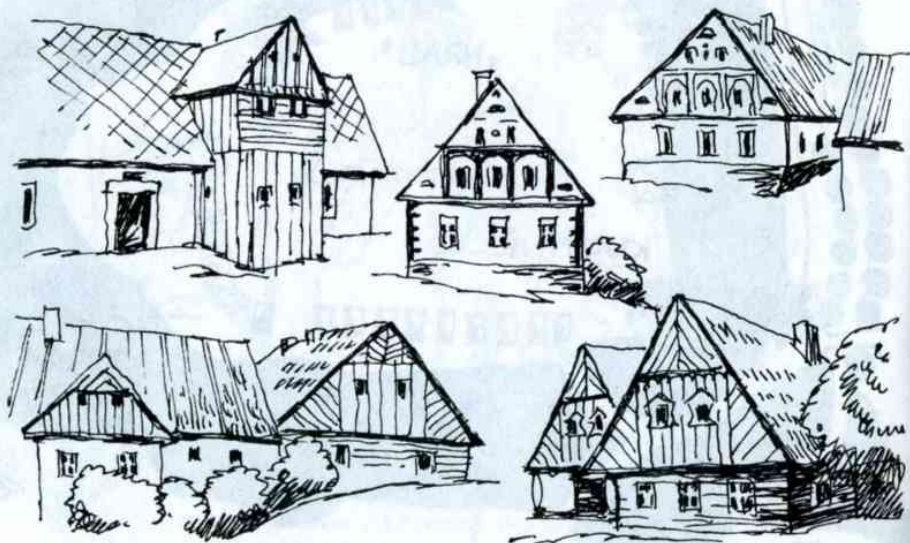
Vemeník dvoulistý

Pstroček dvoulistý

Žlutucha orlíčkovitá

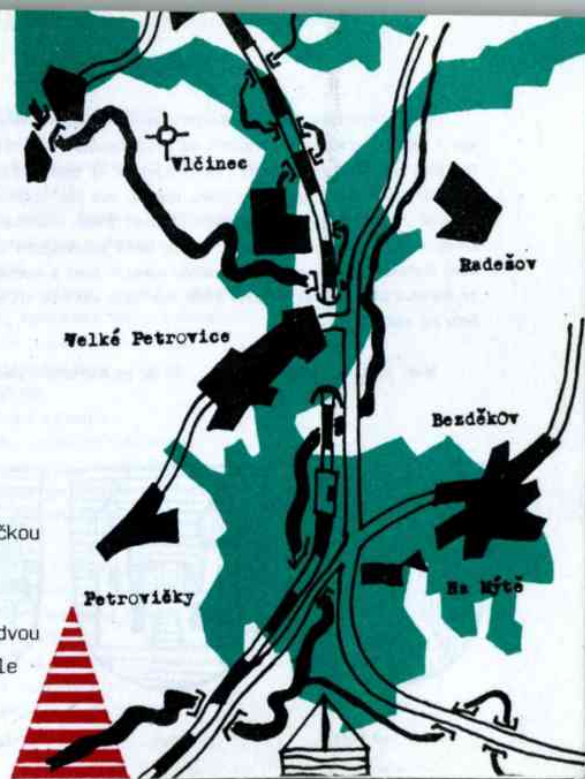

1. Lilie zlatohlavá
2. Vemeník dvoulistý
3. Vraní oko čtyřlísté
4. Pstroček dvoulistý
5. Žlutucha orlíčkovitá

Dřevěnice a zděné statky v Machově
a Machovské Lhotě

1. Stavení se střešní vysunutou světničkou
- 2,3. Zděné statky broumovského typu
4. Machovská dřevěnice
5. Kovárna z roku 1799 se střechou na dvou kamenných toskánských sloupech, vedle obydlí kovářovo

I pro heraldiku je okolí Kozinku velice zajímavé. Nejen blízká městečka Hronov a Police mají své znaky, ale i Machov, ačkoliv je vesnicí, má podle tradice svůj znak. Prý v roce 1761 byl Machov povýšen na městys. Svě povýšení zas brzy ztratil, ale vzpomínku na tehdy udělený znak si vesnice uchovala ve své pečeti. Většina dnešních historiků existenci znaku popírá, ale pro jistotu ho ve svých knihách uvádí. V Machově jsou pochopitelně přesvědčení o svém oprávnění užívat znaku. Pozoruhodný byl i vznik městečka Teplice nad Metují. Vzniklo opravdu nevídaným způsobem. Od dvou těsně sousedících vesnic, Dolní a Horní Teplice bylo na základě císařského rozhodnutí v roce 1834 odloučeno několik domů s kostelem a tento nový útvar byl prohlášen městečkem. Ten to paradox přetrvával až do roku 1949, kdy byly všechny tři obce sloučeny v jedinou a ta byla v roce 1972 povýšena na město.

Snad jsme vás zaujali natolik, že se na Náchodsko sami brzy vypravíte.

ABECEDA kulturně historických a přírodních zajímavostí z okolí Kozinku.

Adršpach : zřícenina hradu zbořeného v roce 1447 Slezany.

Broumovské stěny : pásmo zalesněných skal a rokli opředené pověstmi o loupežnících.

Cukrovarský komín : skalní útvar v Adršpašském skalním městě.

Červená hora : zř. hradu zničeného husity roku 1427, patřil Hynkovi z Adršpachu.

Dobrošov : zpřístupněné pevnosti z let 1936-8, podzemní sály a chodby.

Eliščina věž : skalní věž v Adršpašském skalním městě.

Frymburk : zř. hradu poškozeného v r. 1628 vzbouřenými sedláky, později vypáleného Švédy.

Goethova deska : připomíná, že v roce 1770 navštívil Adršpašské skály J.W.Goethe.

Hvězda : barokní kaple na místě poustevny kajícího se loupežníka Kristiána.

CHKO Broumovsko : připravované chráněné území o rozloze 415 km².

Ida : známý minerální pramen v lázních Běloves u Náchoda.

Josefov : klasicistní pevnost z let 1780-7 s rozsáhlými kasematy.

Klučanka : při červené značce je naleziště chráněného prstnatce Fuschova.

Laudonovy valy : zde r. 1758 odrazili Laudonovi panduri útok armády pruského prince.

Machovská Lhota : rodiště Karla Dostála - vůdce vzbouřených sedláků na Policku v r. 1775.

Náchod : před zámkem v parku vystaveny araukarity (zkamenělé stromy).

Ostaš : útočiště husitského obyvatelstva, které zde bylo zradou objeveno a povraženo.

Police : empírová kašna na náměstí je napájena uměleckým pramenem "Jolinkou"

Rtyně : dřevěná dvanáctiboková zvonice zbitá dřevěnými hřebíky.

Střmen : zř. hradu, pojmenování vzniklo ze slova třmen - erbovního znamení zakladatele.

Turnov : hora k níž se váže pověst " O Floriánkově beraničce".

ÚPA : řeka protékající Babiččiným údolím, je na ní známý Viktorčín splav.

Vlčí rokle : vlhká skalnatá rokle, v bočních roklicích vodopády a skalní úžiny.

Zbečňák : voda ze Skalákovy studánky se používala jako lék proti choleře.

1985 - 86

Vedoucí ZS : Vítěk Urban "Kvido", hospodář : Pavlína Tomášková, technik : Pavel Ifřiska, oddíloví vedoucí : Hana Stodůlková (1), Jaroslav Třepeš (2), Sylva Šikralová (3), Josef Jefábek (4), Jitka Burková (5), instruktoři : Danuše Vítková, Ivo Vejrosta, Ludmila Vykoukalová, Marcela Handlová, Štěpánka Jefábková, Hana Zahálková, Lenka Mrňousová, David Klíma, Zuzana Štěpánková, Šárka Janošková, Hana Fučíková "Opice", Jiří Studený "Mamutík", Roman Mašija "Plachťák", Martin Valíček, Vlasta Tišnovská.

Rada ZS : předseda : David Grosa, praporečník : Lenka Štěpánková, vedoucí deníku : Hana Vykoukalová "Malyda", předsedové oddílů : Richard Pohl (1), Irena Bauerová (2), Ingrid Walterová "Dingo" (3), Jiří Klimeš (4), Hana Farníková "Bohdana" (5).

Po dvouměsíčních prázdninách jsme se opět sešli na zahajovacím shromáždění, abychom si domluvili termíny schůzek. Podzimní pochod byl na Kunštátsku. Prohlédli jsme si jeskyni Blanických rytířů v Rudce a na společný večer jsme se sešli v Nýrově. Slavnostní konferenci jsme měli začátkem listopadu. Scénku připravil Lektorát, který si vybral osvědčené téma Perníkové chaloupky a dialogy a scénky okořenil hudbou F.R.Čecha. Za sněhem na zimní expedici jsme se vydali do Bohdíkova, kde jsme strávili v místní škole velmi pěkné vánoční svátky. Počasí nám celkem přálo, a tak jsme mohli lyžovat na Ramzové a v Petříkově. Vyjeli jsme si i na Praděd. Volná odpoledne a večery zimní expedice nám příjemně vyplnila hra s názvem "Ztracená výprava". Novinkou byl maškarní Discobál a lampionový průvod na Nový rok.

Jarní činnost jsme zahájili začátkem února. Členové Lektorátu byli rozděleni do jednotlivých oddílů jako instruktoři. Na jarní pochod jsme si vyjeli do Velkého Mezifíčí a Křižanova. Začátkem května se členové kolektivu vedoucích vypravili do málo známého Čočského pohorí. Na květnovém pochodu jsme si postavili stany u rybníčka Horáček blízko Kobělic. V pěkných rybníčkách kvákala spousta žab. Překvapením prvního večera byla hra s názvem "Den trifidů". Ta proběhla ve vši tajemnosti v prostředí mokřin za strašidelných zvuků. Druhý den

jsme se stali účastníky velké Botanické sazky. Kdo přes různé slučí nástrahy prošel celou trasu, mohl vidět i chráněné vstavače vojenské. Dvoudenní závod hlídek proběhl v okolí Veverské Bitýšky. První den bylo úkolem hlídek projít co nejvíce z 10 kontrol a zde dobře splnit zadaný vlastivědný úkol. Díky tomu jsme zjistili, že tento kraj je velice zajímavý. Dozvěděli jsme se o zaniklé vesnici Kocanov u Mor. Knínic, o tvrzi v Senticích, o bývalé železniční trati do Veverské Bitýšky a o pohřbu švédského krále v kapli u hradu Veveří. Druhý den se hlídky vydaly krajem Pohádky máje do Žebětína.

XXXIV. letní expedice byla v Javorníkách a Beskydech. Byla to pochodová expedice. Zahájili jsme ji vzpomínkovým táborákem na Krivoklátku (tábořiště XXXI. letní expedice) a odtud jsme šli do Lidečka. Zdejší škola se stala naším útočištěm, z něhož oddíly vyrážely na své dlouhé pochody a kam se navracely si odpočinout. Dlouho však odpočívat nevydržely, protože se těšily na další pokračování hry "Theodor Vilenkin". Hra vyvrcholila etapou Kosti Maxipsa Fíka. Průzkumníci museli nejprve pracně získat klíčová písmena do zprávy a zbylá si domyslet a pak teprve podle této zprávy hledat Maxipsa. Po jeho nálezů se ještě museli dostat na vrchol strmého kopce uprostřed lesů. Průzkumníci sem přicházeli až kolem půlnoci takže jejich cesta nebyla jenom zkouškou orientace, ale i zkouškou odvahy. V srpnu byl opět aktiv. Tentokrát se zvlášť početná výprava v modře batikovaných tričkách vydala do Labských pískovců a do NDR. Podnikli jsme dobrodružnou plavbu na matracích hlubokými soutěskami řeky Kamenice, trochu si zasláňovali. Také jsme objevili pozůstatky čtyř skalních hradek a prošli mnoho romantických roklin. V NDR jsme navštívili města Königstein, Drážďany a Míšeň.

1986 - 87

Vedoucí ZS : Vítek Urban, hospodář : Pavlína Tomášková, technik : Pavel Trfíska, oddíloví vedoucí : ing. Vít Havel (1), Jaroslav Trepeš (2), Marcela Handlová (3), ing. Ivo Studený (4), Jitka Burková (5), instruktoři : Danuše Vítková, Zuzana Štěpánková, Hana Fučíková, Šárka Janošková, Jiří Studený, Štěpánka Jeřábková, Josef Jeřábek, Hana Zahálková, Vlasta Tišnovská. Rada ZS : předseda : Hana Vykoukalová, praporečník : Lenka Štěpánková, vedoucí deníku : Pavel Kabelka, předsedové oddílů : Michal Trepeš "Pařez" (1), Michal Pohl (2), Ingrid Walterová (3), Michal Janoška "Bráška" (4), Hana Farníková (5).

Podzimní lehkootletická olympiáda byla na hřišti školy Botanické. Kromě tradičních disciplín jsme házeli i oštěpem a běhali štafety. Na schůzkách vyráběly mladší děti draky, které pak na výletě pouštěli nad Medlánkami. Na podzim probíhala mezioddílová hra "Team", motivovaná dobýváním vesmíru. Na podzimní pochod jsme se vypravili na Malou Hanou. Sešli jsme se ve Velkých Opatovicích. Při našem putování Malou Hanou jsme viděli pozůstatky nedostavěné německé dálnice a staré pece na výrobu šamotu. Svou práci jsme zhodnotili na konferenci, ukázky jsme předvedli veřejnosti začátkem prosince na naší výstavě. Večerní hra se konala v setmělých ulicích Brna a byla zajímavá tím, že k předávání zpráv docházelo v jedoucí tramvaji. Na zimní expedici jsme jeli do malé vsi Hartíkov na Šumersku. Dobré sněhové podmínky se záhy změnil v oblevu a déšť, takže jsme dvakrát museli za sněhem vyjet na vzdálené Červenohorské sedlo. Přes tyto již tradiční obtíže se nám podařilo téměř denně uspořádat lyžařský závod do našeho Světového poháru, který nám nahradil olympiádu. Zpestřením expedice byly i výlety do blízkých měst spojené s návštěvami kina a bazénu. Po návratu z lyžování nebo výletu nás čekaly kroužky a v nich různorodá činnost, jak si kdo vybral. Ubytovna státního statku, ve kterém jsme byli, neměla zařízenou kuchyni, a tak jsme si vařili na propan - butanových vařičích.

Po lednové přestávce následovalo zahajovací shromáždění, bruslení na Říčkách, oddílové výlety a základkolo soutěže "O partyzányky samopal", uspořádané společně s PS Mladí turisté. Jarní pochod byl na jihu Moravy.

Viděli jsme zde staré babičky v lidových krojích. Společný mrskut byl v Ratíškovicích. Na květnovém pochodu jsme tábořili v údolí nedaleko od Vladislavi. U blízkého Hostákova jsme hledali v poli amethysty a při táboře ku si povídali o letní expedici. Poslední den jsme hráli velkou hru "Africké safari", při níž někteří byli lovci, jiní pytláci, dozorčími či štvanou zvěří. Jen místo pušek se používaly papírové koule. Závod hlídek byl dvoudenní, první den se chodilo po kontrolách, druhý den dělala hlídka samostatný výzkum na jeden z těchto námětů : podzemní továrny, větrné mlýny, staré železné hutě nebo současný průmysl. Pak už jsme se začali chystat na letní expedici.

XXXV. letní expedice měla svou táborovou základnu na historickém pomezí Čech a Moravy, blízko samot "Na hranici" mezi Štíty a Cotkytlí. Součástí našeho tábora byla vypůjčená chaloupka, takže jsme nemuseli stavět kuchyň ani jídelnu. Po dostavění tábora jsme se postupně vydávali na oddílové putování. Směřovala především do blízkých Jeseníků a do okolí Žulové. Nejstarší družina dětí ze 3. oddílu, která pracovala od jarního pochodu samostatně, pronikla k měděným dolům u Zlatých hor a k jeskyním u Vápenné. Mladší oddíly se držely blíže tábora. Počasí nám velice přálo. Věnovali jsme se sportu, mimo jiné jsme zkusili lakros, nejvíce nás však bavil soft. Zkusili jsme si i batikování, malování kamínků, lití cínu a pletení rákosové rohože. Tělesnou zdatnost jsme si zkusili ve hře "Úprk územím Mašukulumbů" a při olympiádě. Mimofárně zdařilé byly oba táboráky se spoustou her a táborová pouť. Hra na expedici byla motivována bojem za mír. Po zbourání tábora odjeli mladší oddíly domů a starší členové strávili závěrečné dny v okolí Šumperka a Velkých Losin. V srpnu navštívila část členů ZS pohraničí Rila v Bulharsku.

1987-88

Vedoucí ZS : Vítěk Urban, hospodář : Pavlína Tomášková, technik: Pařel Tříska
oddíloví vedoucí : Jitka Burková (1), Pavel Šmíd (2), Vítěk Urban (3), inst-

ruktoři : Zuzana Štěpánková, Vlasta Tišnovská a Jana Komárková "Mahana".

Rada ZS : předseda : Hana Vykoukalová, praporečník : Erik Švejkský (od JP Michal Trapeš), vedoucí deníku :
Hana Farníková, paprskář : Barbora Šmídová, předsedové oddílů : Šárka Jaklová (1), Petr Šenk "Šnek" (2), Jan
Daniel (3).

Po XXXV. letní expedici odešla ze ZS řada vedoucích. Protože počet dětí poklesl na 65, pracovaly v tomto
roce v ZS jen 3 oddíly. Oddíl Života v přírodě vznikl sloučením oddílu Ježků a Krtků a pracovali v něm mladší
pionýři. Oddíl Ochrany přírody vedený Pavlem Šmídem, který se do ZS po 4 letech vrátil, byl vytvořen z dětí,
které předtím pracovaly v oddílech Ochrany přírody, Kulturní historie a Lesní moudrosti. Nový oddíl Kulturní
historie byl v podstatě vytvořen ze šestiáků, kteří vyšli z oddílu Ježků a Krtků. Protože počet vedoucích ne-
postačoval k zabezpečení větších akcí, pomáhal nám po celý rok Jaroslav Suský "Vlk" a z bývalých členů a ve-
doucích : ing. Vít Havel, Ivana Klímová - Švecová, Petr Steinhauser, Lenka Mrňousková, Marek Dvořák a další.
Na zimní expedici s námi jeli jako lyžařští instruktoři Ivo Hložánek, Tomáš Káňa, Radka Hejmalová a David Klí-
ma.

Rok začal tradiční lehkootletickou olympiádou tentokrát na hřišti učiliště KPS. Po ní byl podzimní po-
chod. Sešli jsme se v lednici, kde jsme sebe i přihlížející turisty obveselili závodem v koulení ešusového
víčka, které nám nahradilo známé lednické kolo. To jsme samozřejmě nekouleli až do Brna, ale jen po vytyčené
trase v parku. Večerní hra byla na motivy pověsti "Jak Líšňáci chytali Napoleóna", a proto se odehrávala v
blízkosti Líšně. Zároveň s ní jsme běželi dramatický závod Rallye Schodová.

34 Na zimní expedici jsme jeli do Plečů u Jindřichova v Jeseníkách. Podávalo se nám sehnat pěkné ubytování

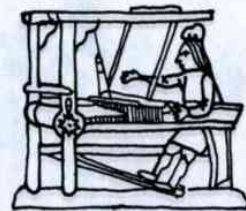
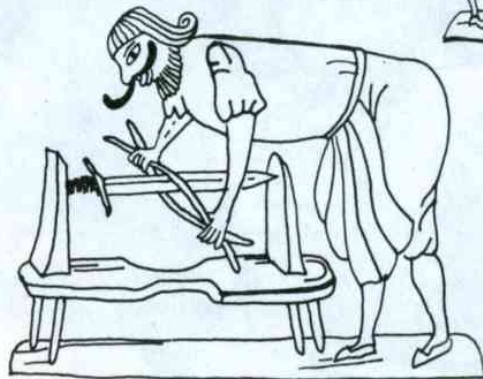
v ubytovně státního statku, ale zima se k nám tentokrát obrátila zády. Pořádný sníh nebyl ani na vrcholu Še-
ráku, a tak jsme tuto expedici nelyžovali. Přesto jsme se na expedici nenudili. Hráli jsme zajímavou hru, kte-
rá se jmenovala Štafeta. Každý večer jsme si četli ze stejnojmenné knihy o dramatickém převozu protizáškrtového
séra přes celou Aljašku do města Nome, kde na ně čekalo mnoho nemocných dětí. A tak jako jezdci Štafety, tak i
my jsme se museli vypořádat s řadou úkolů a nástrah.

Slabá zima pokračovala i v únoru, a proto se bruslilo na umělém ledě. Partyzánský samopal jsme opět uspo-
řádali společně s PS Mladí turisté. Jarní pochod byl čtyřdenní a měl společná setkání ve Znojmě a v Jevišoví -
cích. Podívali jsme se i do rozsáhlých znojemských sklepů a objevili hluboké sprašové strže u Výrovic. Společ-
ný večer v Jevišovicích byl věnován hře o Velikonočním ostrově, při níž se hledaly pověstné sochy moa. Velmi
zdařilou akcí, kterou jsme si připomněli výročí osvobození Brna, byla "Akce N". Předcházelo jí to, že každý mu-
sel se naučit 30 šifer. Kdo je zvládl, ten bez problému dorazil k umělé jeskyni u Obřan, ve které byl skrytý
"německý archiv". Květnový pochod byl ve Spáleném Seně u Radostic. Soutěžili jsme v kuličkách a v azimutovém
závodě. Všem se líbil výlet na kolech, ale závod hlídek nám zhatilo počasí. Strašlivě přšelo, a proto jsme šli
do muzeí. Ani na neckyádu nebylo zrovna teplo, a proto se téměř nikdo z nás neplavil. Někteří zkoumali štolu na
Květnici.

Na XXXVI. letní expedici jsme jeli na Šejb u Žirovnice. Na toto místo jsme se vrátili po 9 letech. Expe-
dice byla stanová a zúčastnilo se jí 40 dětí. Hlavní náplní expedice byla hra "Město Žirovnice" a sportovní li-
ga. Při hře jsme se stali středověkými femeslníky : mlynáři, svícníci, astrologové, barvíři, huťáři, apatykáři,
tkalci, tobolečníky Kromě toho jsme chytali špióny, hledali v Žirovnici dům fezníka Brychty, uprostřed no-
ci jsme se učili nazpaměť strašlivě nesrozumitelné zaklínadlo. Hned ráno jsme hledali ukradená městská práva.
Dramatickou hrou při níž se často měnilo pořadí jednotlivých družin - městských čtvrtí byla výprava na Tůmův
vrch. Definitivní výsledky potvrdila až lidová veselice a s ní spojená pouť. Konečné výsledky byly následující:

1. Mezírka 2. Tample 3. Ďáblice. Názvy dalších čtvrtí byly Výrovka, Koněpůlka, Nebojsy, Strašnice a Mlékojedy. Ve sportovní lize soutěžilo 6 týmů a konečné výsledky byly velmi vyrovnané. Kromě známých sportů se hrálo ringo, přehazovaná, šipky a talífovka. Největší legrace byla při závodě s dvoukolákem. Dvoukolák tlačila pětice dětí se zavázanýma očima, která se orientovala pouze podle mnohdy zmatených pokynů své kapitánky; neměla zavázané ruce a pohodlně se vezla. Dráha závodu byla klikatá a vedla mezi stany, takže nebyla nouze o nečekané nehody. Při třídních pochodech a výletech jsme navštívili Jindřichův Hradec, Červenou Lhotu, zámek a knoflíkárnu v Žirovnici, hrady Kámen a Roštejn. Po expedici se všichni vedoucí společně vydali do Rychlebských hor a na Kralický Sněžník.

Seznam členů ZS:

Č. 1 - 250 jsou vypsána ve III. sborníku z r. 1973

Č. 251 - 321 jsou vypsána v V. sborníku z r. 1983

322. Prokop Veselý :	Rok na rybníku	(1983)
323. Lev Holý :	Secese	(1983)
324. Hana Zahálková :	Dolní Kralovice	(1983)
325. Štěpánka Jeřábková:	Malá Fatra	(1984)
326. Danuše Vítková :	Kostel sv. Mořice v Kroměříži	(1984)
327. Vlasta Tišnovská :	Včela medonosná	(1984)
328. Ivo Vejrosta :	Česká Vyskytná	(1984)
329. Václava Švejková :	Dějiny Rožňavy	(1984)
330. Zuzana Štěpánková :	Nejstarší dějiny obce Lelekovice	(1985)
331. Hana Fučíková :	Románský sloh, gotika, renesance	(1985)
332. Libor Plevač :	Vysoké Tatry	(1985)
333. Petra Tomášková :	Souhvězdí	(1985)
334. David Klíma :	Rumunsko	(1985)
335. Šárka Janošková :	Prvohory	(1986)
336. Martin Valíček :	Špilberk	(1986)
337. Jiří Studený :	Konečné tramvají	(1986)
338. Roman Mašija :	Vážany nad Litavou	(1986)
339. Pavla Jirásková :	CHKO Jeseníky	(1986)
340. Hana Komárková :	Vranov u Brna	(1986)
341. Jarmila Vítková :	MHD v Brně	(1986)

342. Ingrid Walterová :	Stará radnice	(1987)
343. Lenka Štěpánková :	Jizerské hory	(1987)
344. Lukáš Smekal :	Brněnská kina	(1987)
345. Martin Smekal :	Technické muzeum	(1987)
346. Rudolf Jurišica :	Zpracovány vlastivědný výzkum
II. oddílu na 34 LE	(1987)
347. Jiří Novotný :	Poštovní holubi	(1987)
348. Marek Pilaf :	Rosicko-brněnská dráha	(1987)
349. Michal Pohl :	Babice	(1987)
350. Jana Badinová :	Moravský Krumlov	(1987)
351. Michal Janoška :	Chráněné rostliny	(1987)
352. Martin Říha :	Železnice	(1987)
353. Lucie Pavlíčková :	CHKO Pálava	(1987)
354. Lucie Matulíková :	Kořeně	(1987)
355. Renata Řeřuchová :	Rostliny našich polí a luk	(1987)
356. David Gross :	Loucký mlýn	(1987)
357. Bohdan Farník :	Krkonoše	(1987)
358. Hana Vykoukalová :	Chráněné lokality v Brně	(1988)
359. Tereza Pavlincová :	Květiny u Vrbovce	(1988)
360. Aleš Markytán :	Ptáci	(1988)
361. Petr Šenk :	Hluboké Mašůvky	(1988)
362. Jan Daniel :	Ivančický viadukt	(1988)
363. Petr Bartoš :	Akvarijní ryby	(1988)

Seznam lektorů ZS:

Č. 1-29 jsou vypsána ve III. sborníku

Č. 30-57 jsou vypsána v V. sborníku

58. Hana Stodůlková :	Historie ZS "Obzor"	(1983)
59. Pavlína Tomášková :	Rumunsko 1979	(1983)
60. Vítek Urban :	Skály a člověk	(1983)
61. Lenka Mrňousová :	Hra "Velká Morava"	(1984)
62. Kateřina Dědková :	Minima vlastivědy
- vlastivěda	(1984)
63. Sylva Šikralová :	Vysoké Tatry, Roháče	(1984)
64. Jaroslav Trepeš :	Odborka fotograf pro
potřeby ZS "PCV"	(1985)
65. Josef Jeřábek :	Novomlýnské nádrže	(1986)
66. Marcela Handlová :	XXXIV. letní expedice
- III. oddíl	(1987)

Přehled získaných hodností vedoucích:

1. Ivan Šrátek
2. Antonín Bužek
3. Vojtěch Štursa
4. Konstantin Raclavský
5. Vít Fridrich
6. Jindřich Kačer
7. Hana Skládanková
8. Miroslav Toman
9. Marta Krčmová
10. Pavel Šmíd
11. Ivan Pšikal
12. Vít Havel
13. Pavel Tříška
14. Marek Dvořák
15. Ivo Studený
16. Ivana Klímová
17. Jitka Burková
18. Vítek Urban
19. Hana Stodůlková

Nechceme tvrdit, že naše práce byla vždy úspěšná, že jsme nikdy neměli problémy. Každá cesta k vrcholu byla vždy provázena blouděním při hledání nových, dosud málo prošlapaných stezek. Mnozí z členů, pionýrů i vedoucích skončili v půli cesty, našli si jiné kamarády i jiné zájmy. Byla léta bohatá i chudá. Částečnou omluvou nám je, že vše, co jsme dělali, bylo v amatérském nadšení a vlastním přesvědčení o potřebě nových cest.

Zeměpisná společnost jde dál "po cestách vlasti". Uděláme i v budoucnu vše proto, aby její příští kilometry byly pro všechny členy zárukou radosti, nových objevných cest i dobrého kamarádství.

Sborník sestavili pionýři a vedoucí PS Zeměpisná společnost PCV ve spolupráci
s Kruhem přátel.

Sborník vydal DPM Brno a PS ZS PCV

Sborník vytiskl DPM Brno

Neprošlo jazykovou úpravou.
